

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kadın cinayetleri başta olmak üzere, kadına yönelik her türlü şiddet, çok boyutlu ayrımcılık ve anti-demokratik uygulamaların nedenlerinin araştırılması, kadına yönelik şiddete dair bir veri tabanının oluşturulması, önleyici politikaların geliştirilmesi noktasında mevcut yasa ve uluslararası sözleşmelere işlerlik kazandıracak mekanizmaların oluşturulması amacıyla Anayasanın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve talep ederiz.

1 Dirayet Dilan TAŞDEMİR
Ağrı Milletvekili

GEREKÇE

Cinsiyet ayrımcılığının en uç boyutlarından biri olan kadına yönelik şiddet tüm dünyada evrensel bir sorun olmaya devam etmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin ve kadınları tahakküm altında tutmaya dönük erkek egemen zihniyetin ürünü olan kadına yönelik şiddet, başta kutsal bir hak olan yaşam hakkı olmak üzere, çok boyutlu temel bir insan hakkı ihlalidir.

Türkiye’de de başta cinsel, fiziksel, ekonomik ve psikolojik şiddet olmak üzere kadına yönelik her türlü şiddet kadınların var olan potansiyellerini gerçekleştirmelerinin önündeki en önemli engellerden biri olarak ciddi bir toplumsal sorun olmaya devam etmektedir. Kadınların mücadelesi sonucu 1985 yılından bu yana taraf olduğu Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve 2011 yılında Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, bilinen adıyla İstanbul Sözleşmesi başta olmak üzere birçok uluslararası sözleşmenin yanında Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 Sayılı Kanun’a imza atmıştır. Bu kanun ve sözleşmeler taraf devletlere kadına yönelik şiddetle mücadelede etkin politikaları hayata geçirme yükümlülüğü getirmektedir. Fakat kadına yönelik her türlü şiddeti önleme noktasında kapsamlı politikalar sunan bu sözleşmelerin yükümlülükleri yerine getirilmediği, bütünlüklü politikalarla etkin bir şekilde uygulanmadığı için kadına yönelik şiddet azalmak bir yana neredeyse her yıl katlanarak devam etmiştir.

Uluslararası istatistiklerde kadınlara yönelik hak ihlallerinde dünya sıralamasında ilk sıralarda, kadın hak ve özgürlükleri noktasında ise son sıralarda yer alan Türkiye, kadınların öldürülmediği tek bir günün bile yaşanmadığı, kadının şiddetten bağımsız düşünülemez hale geldiği bir ülke haline gelmiştir. Çeşitli kadın platformlarının derlediği verilere göre Türkiye’de sadece 2002-2018 arasında 7 bini aşkın kadın erkekler tarafından katledilmiştir. Resmi kurumların verilerinden derlenen BM istatistiklerine göre ise bu rakam 15 bin civarındadır. Bu rakamlar şiddetin boyutlarını göstermenin yanı sıra Türkiye’de kadına yönelik şiddet konusunda ciddi bir veri sorunu olduğunu da göstermektedir. Devlet kurumlarındaki kayıtların açık olarak yayınlanmamasından ötürü bu veri boşluğu çeşitli platformlar tarafından medya taramaları gibi yöntemlerle kısmen toparlanmaya çalışılmaktadır. 2015 yılından itibaren erişime kapatılan Adalet Bakanlığının 2009 verileri ile 2013 yılı Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın verileri dışında devlet kurumlarının kadına yönelik şiddet verileri kamuoyu ile paylaşılmamaktadır. Devletin kamuoyu ile paylaştığı sadece bu iki veri bile günde ortalama beş

kadının erkekler tarafından katledildiğini, bir o kadarının da ağır yaralanmalara, taciz ve tecavüze maruz kaldığını göstermiştir.

Kadına yönelik aile içi şiddet başta olmak üzere her türlü şiddet, kadınların yaşam hakkını ihlal eden ve bütün toplumsal yaşamlarını sekteye uğratan yaygın, toplumsal ve çok boyutlu bir sorundur. Bu soruna çözüm üretme noktasında devletin sorumluluğu son derece açık, önemli ve belirleyicidir. Kadın yönelik şiddetin önüne geçmek, her vatandaşın olduğu gibi, her kadının da yaşam hakkını güvence altına almak, devletin kaçınılmaz yetki ve sorumluluğundadır. Türkiye çıkardığı yasalar ve imzaladığı uluslararası sözleşmelerle bu yükümlüğü yerine getireceğini taahhüt etmiştir.

Dolayısıyla kadın cinayetleri başta olmak üzere, kadına yönelik her türlü şiddet, çok boyutlu ayrımcılık ve anti-demokratik uygulamaların nedenlerinin araştırılması, kadına yönelik şiddete dair bir veri tabanının oluşturulması, önleyici politikaların geliştirilmesi noktasında mevcut yasa ve uluslararası sözleşmelere işlerlik kazandıracak mekanizmaların oluşturulması amacıyla bir Meclis Araştırmasının açılmasını talep ediyoruz.

7 Garo PAYLAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

8 Remziye TOSUN
HDP Diyarbakır Milletvekili

2 Sait DEDE
HDP Hakkari Milletvekili

3 Halil EKSİK
HDP Iğdır Milletvekili

4 Dilşat CANBAZ KAYA
HDP İstanbul Milletvekili

5 Züleyha GÜLÜM
HDP İstanbul Milletvekili

9 Kemal PEKÖZ
HDP Adana Mu.

10 Ayşe ERSOY
HDP İstanbul Milletvekili

11 Erol KATIRCIOĞLU
HDP İstanbul Milletvekili

Ali KENANOĞLU
2 HDP İstanbul Milletvekili

6 Hakkı Saruhan OLUÇ
HDP İstanbul Milletvekili

5 Zeynel ÖZEN
HDP İstanbul Milletvekili

Ahmet SIK
HDP İstanbul Milletvekili

15 Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ
HDP İzmir Milletvekili

Kemalbay

16 Pero DUNDAR
HDP Mardin Milletvekili

P. Dunder

22 Ebru GÜNAY
HDP Mardin Milletvekili

23 Şevin ÇOŞKUN
HDP Muş Milletvekili

17 Mensur IŞIK
HDP Muş Milletvekili

24 Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
HDP Muş Milletvekili

25 Sıdık TAŞ
HDP Siirt Milletvekili

26 Nusrettin MAÇIN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

18 Ömer ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

27 Ayşe SÜRÜCÜ
HDP Şanlıurfa Milletvekili

28 Hüseyin KAÇMAZ
HDP Şırnak Milletvekili

19 Hasan ÖZGÜNEŞ
HDP Şırnak Milletvekili

20 Muazzez ORHAN
HDP Van Milletvekili

29 Bediye ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

21 Murat SARISAÇ
HDP Van Milletvekili

20 Tayip TEMEL
HDP Van Milletvekili